

Vergaderjaar 2020–2021

29 279

Rechtsstaat en Rechtsorde

28 844

Integriteitsbeleid openbaar bestuur en politie

Nr. 622

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 27 oktober 2020

In het notaoverleg over strafrechtelijke onderwerpen van 21 september jl. (Kamerstuk 29 279, nr. 617) heb ik uw Kamer toegezegd een brief te sturen over de reden dat het budget van het Openbaar Ministerie (OM) met € 30 mln. daalt.

Tijdens het algemeen overleg over het rapport van de onderzoekscommissie Openbaar Ministerie (commissie-Fokkens) op 19 december 2019 (Kamerstuk 28 844, nr. 203) heb ik toegezegd uw Kamer na afloop van het oriënterende onderzoek door de Rijksrecherche nader te informeren over het eventueel terugvorderen van gemaakte kosten en de doorbetaling van salaris in de casus waar het rapport over gaat. Op beide onderwerpen ga ik in deze brief in.

Budget OM

Het gaat hier om de hoogte van het budget voor het OM in 2021 ten opzichte van de hoogte van het budget in 2020 zoals staat vermeld in de ontwerpbegroting 2021 van Justitie en Veiligheid. Deze daling van het budget kent een aantal oorzaken.

Het individueel keuzebudget (IKB) zoals is afgesproken in de CAO Rijk 2018–2020 zorgt voor een tijdelijke stijging van de salariskosten. Door de overgang van het oude systeem naar het IKB-systeem ontvangen de werknemers die vallen onder CAO Rijk, naast hun IKB over 2020, dit jaar ook de reeds opgebouwde rechten uit 2019 (vakantiegeld in de periode juni-december 2019 en de eindejaarsuitkering over december 2019). Er is dus sprake van een *eenmalige stijging* van de salariskosten in het jaar 2020, ad € 10,7 mln. Aangezien het OM een kas-verplichtingen administratie voert en voor deze kosten derhalve geen voorziening kan treffen, is het OM hiervoor gecompenseerd.

Daarnaast is er een aantal wetgevingstrajecten dat zowel structurele als incidentele gevolgen heeft. Hiervoor wordt het OM gecompenseerd. De incidentele gevolgen (in verband met implementatie) zorgen er veelal

voor dat het budget voor het lopende jaar (i.c. 2020) hoger is dan de daarop volgende jaren (2021 en verdere jaren). Dit geldt voor de wet USB (€ 2,9 mln.) en een aantal trajecten dat volgt uit de aanbevelingen van Commissie Hoekstra (€ 3,9 mln.).

Voor de gevolgen van het Europees Openbaar Ministerie (EOM) en voor de intensivering op het terrein van slachtofferbeleid geldt het omgekeerde. Het OM heeft een bedrag van € 0,26 mln. in 2020 ontvangen voor de aanloopkosten en € 2,6 mln. in 2021 voor de structurele effecten van het EOM. Voor het persoonlijker en actiever te benaderen van slachtoffers van zogenaamde «impactzaken» is vanaf 2021 een bedrag van structureel € 1,8 mln. meer beschikbaar gesteld dan in 2020.

Voor het brede offensief tegen ondermijnende criminaliteit geldt dat het OM in 2020 reeds middelen heeft ontvangen ten behoeve van de eerste kosten van het multidisciplinair interventieteam (MIT) en kosten in het kader van bewaken en beveiligen. Er zijn ook structurele middelen beschikbaar, maar die zullen op een later moment (Voorjaarsnota 2021) aan het budget van het OM worden toegevoegd. Dit verklaart een verschil van € 7,6 mln. tussen het jaar 2020 en 2021.

In 2016 heeft de Taskforce beleidsalternatieven voorstellen opgeleverd om de financiële problematiek van het Ministerie van JenV het hoofd te bieden. Een van de maatregelen uit het eindrapport van de Taskforce betreft het langs digitale weg betekenen en oproepen voor de terechtzitting. Toentertijd is ingeschat dat dit een kostenbesparing kon opleveren van € 6 mln. vanaf 2021. De wetgeving om dit mogelijk te maken is inmiddels gereed. In hoeverre dit de toentertijd ingeschatte en ingeboekte besparing zal opleveren, wordt nog nader onderzocht en – indien nodig – te zijner tijd aangepast.

De (jaarlijkse) compensatie van uitgaven met betrekking tot gerechtelijke brieven verklaart een verschil van € 2,4 mln. en op basis van de berekening van de productie conform het model prognose justitiële ketens (PMJ) is het budget in 2021 met € 1,5 mln. neerwaarts bijgesteld.

Tenslotte zijn er nog enkele kleine verschillen tussen 2020 en 2021 die per saldo optellen tot een bedrag van € 1,2 mln.

Recapitulerend:

IKB (individueel keuzebudget)	– 10,7 mln.
Implementatie wet Usb	– 2,9 mln.
Implementatie diversen Cie Hoekstra	– 3,9 mln.
Europees OM	2,3 mln.
Aandacht voor impactzaken	1,8 mln.
Ondermijning (botoc)	– 7,6 mln.
Digitaal betekenen	– 6,0 mln.
Gerechtelijke brieven	– 2,4 mln.
Prognose justitiële ketens	– 1,5 mln.
Overige	1,2 mln.
	– 29,7 mln.

Oriënterend feitenonderzoek «Fokkens»

Het Openbaar Ministerie heeft mij laten weten¹ dat het oriënterend feitenonderzoek van de Rijksrecherche naar mogelijk strafbaar handelen door de voormalig hoofdofficieren van parket Rotterdam en het Functioneel Parket, niet heeft geleid tot een verdenking die een strafrechtelijk opsporingsonderzoek rechtvaardigt. Het onderzoek richtte zich voor

¹ Zie ook het persbericht van het Openbaar Ministerie: <https://www.om.nl/actueel/nieuws/2020/08/04/geen-strafrechtelijk-onderzoek-voormalig-hoofdofficieren>.

beiden onder andere op het mogelijk privégebruik van door het Openbaar Ministerie aangeboden en/of betaalde diensten. De dienstverbanden van beide voormalig hoofdofficieren zijn door het Openbaar Ministerie sinds 1 januari jongstleden beëindigd. In verband met de uitkomst van het oriënterende onderzoek zal er geen terugvordering van gemaakte (salaris- en andere) kosten plaatsvinden.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
F.B.J. Grapperhaus